EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2020/1927

(2020. gada 14. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Savienības Aģentūras lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) (līdz 2018. gada 11. decembrim: Eiropas Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības Aģentūras lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0053/2020),

A. tā kā saskaņā ar ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] Eiropas Savienības Aģentūras lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) ("Aģentūra") galīgais budžets 2018. finanšu gadā bija 205 657 227 EUR, kas ir ievērojams palielinājums – par 32 % – salīdzinājumā ar 2017. gadu; tā kā palielinājums bija saistīts ar papildu uzdevumiem un Aģentūras pilnvaru stiprināšanu un tā kā Aģentūras budžetu galvenokārt finansē no Savienības budžeta [2];

B. tā kā Revīzijas palātas ziņojumā par Aģentūras 2018. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. norāda, ka 2018. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 75,18 %; konstatē, ka zemais izpildes līmenis ir saistīts ar neizpildītajām saistībām, kas galvenokārt attiecas uz darbības izdevumiem, kuri atkarīgi no juridiskā pamata pieņemšanas; turklāt norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 94,08 %, t. i., par 2,55 % augstāks nekā 2017. gadā;

2. norāda, ka vairākas reizes notika ievērojamas aizkavēšanās un ka saskaņā ar jaunāko apstiprināto darbu progresa ziņojumu, kas publicēts 2018. gada aprīlī, Aģentūras jauno telpu būvniecība Strasbūrā tika pabeigta par 88,17 % un ka Aģentūra aizsargā savas finanšu intereses ar 1,2 miljonu EUR izpildes garantiju; norāda, ka 2018. gada 15. maijā un 2019. gada 15. februārī Aģentūra reģistrēja aizstāvības rakstus Pirmās instances tiesā Strasbūrā un arī to, ka Pirmās instances tiesas lēmums vēl nav pieņemts; turklāt norāda, ka tikmēr 2019. gada aprīlī tika atsāktas sarunas, kuru mērķis bija panākt izlīgumu ārpustiesas kārtībā; aicina Aģentūru nekavējoties informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi, ja ir panākts ārpustiesas risinājums vai tiklīdz ir pieņemts Pirmās instances tiesas spriedums;

3. ar bažām norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu Aģentūras budžeta izpilde bija mazāka, nekā plānots, jo novēloti tika pieņemti vai stājās spēkā tiesību akti, kas bija ārpus Aģentūras kontroles, ietekmējot gan esošo, gan jauno sistēmu attīstību un izstrādi; norāda, ka Aģentūra, reaģējot uz to, atgrieza Komisijai 74 000 000 EUR maksājumu apropriācijās un pārnesa 49 000 000 EUR saistību apropriācijās, tādējādi apšaubot plānošanas pieņēmumus,

[1] OV C 120, 29.3.2019., 161. lpp.
[2] OV C 120, 29.3.2019., 163. lpp.

kas ietverti Komisijas sagatavotajos tiesību aktu finanšu pārskatos; uzsver, ka budžeta līdzekļu iekļaušana Aģentūras apstiprinātajā budžetā attiecībā uz tiesību aktiem, kas vēl nav pieņemti, rada būtiskus riskus pareizai finanšu pārvaldībai; aicina Komisiju kopā ar Aģentūru uzlabot budžeta plānošanas saskaņošanu ar tiesību aktu pieņemšanas vai spēkā stāšanās laika grafiku;

Sniegums

4. norāda uz Aģentūras pastāvīgo sadarbību ar citām Savienības aģentūrām un pastiprinātajām pilnvarām, kas piešķirtas 2018. gada decembrī, stājoties spēkā Regulai (ES) 2018/1726 ([3]), un kas radīs jaunas iespējas pastiprināt sadarbību, sniegt proaktīvas konsultācijas un papildu atbalstu un palīdzību Komisijai, dalībvalstīm un citām tieslietu un iekšlietu aģentūrām un ciešāk sadarboties ar starptautiskajām organizācijām;

5. konstatē iespēju izveidot centralizētu maršrutētāju iepriekšējas pasažieru informācijas un pasažieru datu reģistra informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm; norāda, ka šādas informācijas izmantošana pārbaudēm lielapjoma IT sistēmās ir ierosināta kā sadarbspējas elements, par ko būs interese nākotnē; turklāt norāda uz saistīto priekšizpēti, ko Komisija veica no 2018. gada aprīļa līdz 2019. gada janvārim;

6. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes 2018. gadā pieņemtos konstatējumus un komentārus, norāda, ka Aģentūra pārvalda trīs atsevišķas, neintegrētas lielapjoma IT sistēmas saskaņā ar attiecīgajiem juridiskajiem instrumentiem, kas reglamentē šīs sistēmas, un ka atšķirīgie izstrādes termiņi un ierobežojumi, kas izriet no šā tiesiskā regulējuma, ir likuši IT sistēmas uzbūvēt atsevišķi un neintegrētā veidā; norāda, ka Aģentūra atzīst, ka šī pieeja nav ne ilgtspējīga, ne efektīva no darbības vai budžeta viedokļa; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir sākusi iniciatīvu, lai racionalizētu sistēmas arhitektūru un dizainu, par galveno virzītājspēku izmantojot Komisijas sadarbspējas iniciatīvu; mudina Aģentūru turpināt pētīt iespējas izveidot kopīgas procedūras un kopīgas sistēmas;

7. atgādina (jo īpaši ņemot vērā to, ka Aģentūra nodarbojas ar sensitīvu datu savstarpēju izmantojamību) par datu pārvaldības un apstrādes pakalpojumu nozīmi un nepieciešamību šos pakalpojumus internalizēt; šajā sakarā uzsver šādu datu aizsardzības un konfidencialitātes nozīmi un riskus, kas varētu būt saistīti ar pašreizējo ārējo IT pakalpojumu pārvaldības sistēmu;

8. atzinīgi vērtē Aģentūras izveidoto jauno organizatorisko struktūru ar mērķi stiprināt spējas, kas nepieciešamas operatīvajai plānošanai un ar to saistītajam publiskajam iepirkumam, tostarp nodrošinot juridisku un tehnisku ieguldījumu; tomēr aicina turpināt centienus nodrošināt atbilstību iepirkuma noteikumiem un precīzāku ziņošanu; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka Aģentūra var apsvērt iespēju izmantot Starptautiskās Funkciju punktu lietotāju grupas metodiku, kas ir standarta metodika, lai noteiktu cenu par attīstības darbībām;

9. atzinīgi vērtē panākumus, kas gūti saistībā ar Revīzijas palātas iepriekšējo gadu ieteikumiem; tomēr konstatē, ka Aģentūra paziņojumus par vakancēm joprojām nepublicē Eiropas Personāla atlases biroja (*EPSO*) tīmekļvietnē; tādēļ aicina Aģentūru veikt pasākumus, lai nodrošinātu vakanču publicēšanu *EPSO* tīmekļvietnē;

10. norāda, ka attiecībā uz e-iepirkuma procedūrām Aģentūra atsevišķām procedūrām ir ieviesusi e-rēķinu sagatavošanu un iepirkumu elektronisku izsludināšanu, bet joprojām tiek ieviesta piedāvājumu elektroniska iesniegšana;

11. uzsver, ka ir svarīgi sniegt ar dzimumu saistītus datus, lai varētu analizēt dzimumu līdzsvara attīstību Aģentūras darbinieku vidū un tās pārvaldes struktūrās;

Personāla politika

12. ar bažām norāda, ka 2018. gada 31. decembrī bija aizpildīts tikai 89,71 % no štatu sarakstā paredzētajām vietām un darbā bija pieņemti 122 pagaidu darbinieki no Savienības budžetā apstiprinātajiem 136 pagaidu darbiniekiem (salīdzinājumā ar 131 apstiprināto štata vietu 2017. gadā); ņem vērā, ka 2018. gadā Aģentūrā strādāja arī 31 līgumdarbinieks un 9 norīkotie valstu eksperti; atzinīgi vērtē Aģentūras atbildi, ka šo izpildes līmeni var saistīt ar tiesību aktu novēlotu pieņemšanu, un mudina Aģentūru ziņot par turpmāko progresu;

13. ar bažām norāda, ka valdes sastāvs 2018. gadā dzimumu ziņā ir ļoti nelīdzsvarots (40 locekļi vīrieši un 6 sievietes);

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra Regula (ES) 2018/1726 par Eiropas Savienības Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1987/2006 un Padomes Lēmumu 2007/533/TI un atceļ Regulu (ES) Nr. 1077/2011 (OV L 295, 21.11.2018., 99. lpp.).

14. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes 2018. gadā sniegtos komentārus un konstatējumus, norāda, ka Aģentūra atzīst ievērojamos riskus darbības nepārtrauktībai saistībā ar nelielo darbinieku skaitu; uzsver, ka Aģentūra savos plānošanas dokumentos ir pieprasījusi papildu darbiniekus; atzīst, ka šāds darbinieku skaita palielinājums ir jāapstiprina Parlamentam un Padomei un ka Aģentūra cenšas mazināt risku, pārskatot uzdevumu prioritātes un ātri pieņemot darbā darbiniekus; norāda, ka pašreizējā prakse pieņemt darbā tiesību akta īstenošanai vajadzīgos darbiniekus tikai tad, kad šāds tiesību akts ir stājies spēkā, nozīmē, ka šāda tiesību akta īstenošanai nepieciešamo sagatavošanas pasākumu veikšanai ir jāpaļaujas uz esošajiem darbiniekiem, pārslogojot Aģentūras pamatdarbiniekus un tādējādi riskējot ietekmēt Aģentūras ikdienas darbību veikšanu; aicina Komisiju atļaut jau iepriekš pieņemt darbā dažus no tiesību akta priekšlikumā paredzētajiem darbiniekiem, lai Aģentūra varētu efektīvi sagatavoties šāda tiesību akta īstenošanai;

15. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu attiecībā uz vienu konkrētu darbā pieņemšanas procedūru Aģentūras atlases komiteja, kaitējot procedūras pārredzamībai, atkāpās no publicētā vakances paziņojuma un kandidātu iekļaušanai rezerves sarakstā piemēroja augstāku minimālo punktu skaitu nekā publicēts; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi norāda uz apņemšanos turpmāk publicējamos paziņojumos par vakancēm izmantot stingrāku formulējumu; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra nekavējoties pielāgoja savu praksi attiecībā uz notiekošajām procedūrām un ka darbā pieņemšanas procedūru vadlīnijās tiks iekļauts princips, ka rezerves saraksta robežvērtība būtu jānosaka *ex ante*; aicina Aģentūru nodrošināt publicēto atlases kritēriju ievērošanu;

16. norāda, ka Aģentūras valde 2018. gada martā pieņēma jaunu organizatorisko struktūru, gaidot Aģentūras paplašināšanos saistībā ar uzdevumu palielināšanos pēc jaunu tiesību aktu pieņemšanas un šajā sakarā apstiprināto darbinieku skaita palielināšanu; norāda, ka Aģentūra līdz 2020. gada beigām gandrīz divkāršos savu darbinieku skaitu un ka bija sagaidāms, ka reorganizācija būs pilnībā iespējama līdz 2019. gada beigām;

Iepirkums

17. ar bažām norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu divi revidētie maksājumi par Šengenas Informācijas sistēmas (*MWS*) koriģējošo uzturēšanu darba kārtībā bija daļēji nepareizi, jo Aģentūra grozīja vienu konkrēto līgumu, palielinot ikmēneša uzturēšanas izmaksas bez *MWS* pamatlīguma grozījumiem, lai paredzētu cenu palielinājumu, un vēlāk pagarināja minēto līgumu par 1,5 mēnešiem pēc *MWS* pamatlīguma termiņa beigām; uzsver, ka papildu summa, kas samaksāta par ikmēneša uzturēšanu, un maksājums par uzturēšanu pēc tam, kad bija beidzies pamatlīguma termiņš, ir daļēji nepareizi; pieņem zināšanai Aģentūras atbildi, ka aizkavēšanās ar nākamā pamatlīguma uzsākšanu un līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procesā veiktie papildu pasākumi izraisīja prasību nodrošināt Šengenas Informācijas sistēmas uzturēšanas nepārtrauktību saskaņā ar Aģentūras juridiskajām saistībām un ka turpinās iepirkuma procedūru kontrolsarakstu un veidņu kopuma pabeigšanas process un spēju veidošana operatīvo darbību un ar tām saistītā iepirkuma atbalsta plānošanai; aicina Aģentūru nodrošināt atbilstību publiskā iepirkuma noteikumiem;

18. turklāt norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu iepirkuma procedūras specifikācijās paredzētā formula, lai noteiktu viskvalitatīvāko piedāvājumu *MWS* līgumam, atšķīrās no formulas, kas paziņota jautājumu un atbilžu dokumentā pretendentiem, un ka tika konstatēti citi trūkumi attiecībā uz sniegtās informācijas kvalitāti, pilnīgumu un konsekvenci; norāda, ka Aģentūra atzīst, ka ir jāuzlabo un jādokumentē konsekvences pārbaudes un salīdzināmība starp konkursu plānošanu un faktiskajiem līgumiem, lai varētu veikt *ex post* novērtējumu (tas pašlaik netiek izmantots kā funkcija iepirkuma procesā cilvēkresursu trūkuma dēļ); aicina Aģentūru pastiprināt ar iepirkumiem saistīto iekšējo kontroli;

19. ar bažām norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu attiecībā uz līgumu par telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanu Aģentūra līgumslēgšanas tiesības piešķīra vienīgajam uzņēmējam, kurš bija iesniedzis piedāvājumu, un piešķirtā līguma vērtība bija 144 000 EUR, kā publicēts sākotnējā paziņojumā par līgumu; tomēr norāda, ka operatora iesniegtais finanšu piedāvājums bija tikai 45 700 EUR, kā rezultātā tika piešķirts līgums par summu, kas pārsniedz piedāvājumu, un tas neatbilst publiskā iepirkuma noteikumiem; ņem vērā Aģentūras atbildi, ka finanšu piedāvājums bija paredzēts tikai kā nesaistošs scenārijs piedāvājumu novērtēšanas nolūkā un ka faktiskie mēneša maksājumi ir balstīti uz pakalpojumu faktisko sniegšanu saskaņā ar sākotnēji piedāvātajām vienības cenām; aicina Aģentūru nepiešķirt tiesības slēgt līgumus par cenām, kas pārsniedz pretendentu piedāvājumus;

20. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu Aģentūra pagarināja drošības un uzņemšanas pakalpojumu tiešā līguma termiņu no četriem līdz sešiem gadiem, palielinot līguma vērtību par 73 %, kas neatbilst Finanšu regulai, tādējādi padarot par nepamatotiem maksājumus, kas veikti pēc sākotnējā perioda; ņem vērā Aģentūras atbildi, ka šī situācija notika ārkārtas apstākļos, par kuriem savlaicīgi tika ziņots un kuri tika analizēti izņēmumu reģistrā; atzīst, ka lēmumi tika pieņemti, lai nodrošinātu drošības pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību; aicina Aģentūru nodrošināt atbilstību publiskā iepirkuma noteikumiem;

21. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus un konstatējumus par ārējo līgumslēdzēju plašo izmantošanu IT projektu izstrādē un uzturēšanā, atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra strādā pie sagādes stratēģijas, lai nodrošinātu pašu resursu vislabāko izmantošanu; uzsver, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi aģentūrām raksturīgu horizontālu tendenci IT konsultantu amatos izmantot ārējus darbiniekus; uzsver, ka ir steidzami jārisina jautājums par Aģentūras atkarību no ārējiem darbiniekiem šajā jomā; atzīst, ka lēmums piešķirt pietiekamus personāla resursus ir jāpieņem Parlamentam un Padomei kā budžeta lēmējiestādēm;

22. mudina Aģentūru izpētīt iespējas, kā kopīgi izmantot resursus uzdevumu pārklāšanās gadījumā ar citām aģentūrām, kuras veic līdzīgas darbības; mudina Aģentūru sākt meklēt veidus, kā dalīties ar darbiniekiem, kas nav eksperti, tādās jomās kā IKT un grāmatvedība, jo īpaši ar Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi Rīgā un Eiropas Ķimikāliju aģentūru Helsinkos;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

23. ar gandarījumu norāda, ka 2018. gada novembrī Aģentūra pabeidza īstenot jaunos noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību attiecībā uz valdes un padomdevēju grupu locekļiem, kas ietver viņu interešu deklarāciju ikgadēju iesniegšanu un deklarāciju attiecīgu novērtēšanu, ko attiecīgā gadījumā veic valdes un attiecīgo padomdevēju grupu priekšsēdētāji, izmantojot Aģentūras atbalstu; atzinīgi vērtē jauna interešu deklarāciju parauga pieņemšanu, kam sekoja to publicēšana Aģentūras tīmekļvietnē; norāda, ka Aģentūra ir ieviesusi noteikumus par darbinieku interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību; norāda, ka 2018. gadā visi darbinieki iesniedza interešu deklarācijas un no tiem 31 deklarēja interesi (kas atbilst 20 % darbinieku), ko novērtēja tiešie vadītāji, un ka attiecībā uz trim darbiniekiem (kas atbilst 2 % darbinieku) tika veikti pasākumi, lai mazinātu potenciāla interešu konflikta risku; tomēr pauž nožēlu par to, ka jaunais interešu deklarācijas modelis nav attiecināts uz izpildvadītājiem; ar nožēlu norāda, ka attiecībā uz izpilddirektoru ir pieejama tikai deklarācija par interešu konflikta neesamību; norāda, ka 2018. gada jūnijā valde pieņēma Aģentūras lēmumu par vadlīnijām attiecībā uz trauksmes celšanu; norāda, ka saskaņā ar Aģentūras atbildi nav juridiska pienākuma publicēt valdes locekļu *CV*; šajā sakarā uzsver, ka Savienības aģentūrām vajadzētu būt paraugam pārredzamības jomā, un aicina valdes locekļus publicēt savus *CV* Aģentūras tīmekļvietnē;

Iekšējā kontrole

24. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus un konstatējumus saistībā ar atklātajiem revīzijas ieteikumiem, konstatē, ka pēc dažādiem revīzijas ieteikumiem ieviesto rīcības plānu izpildes līmenim 2018. gadā bija lejupejoša tendence un ka Aģentūra 2019. gada sākumā pieņēma un ieviesa pārskatīto iekšējās kontroles sistēmu; norāda, ka iekšējās revīzijas dienests ir izstrādājis stratēģisko revīzijas plānu 2019.–2021. gadam, pamatojoties uz 2018. gada februārī gan galvenajā mītnē Tallinā, gan tehniskajā ēkā Strasbūrā veiktā riska novērtējuma rezultātiem, aptverot Aģentūras galvenos administratīvos un darbības procesus; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par revīzijas ieteikumu īstenošanu;

Citi komentāri

25. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus un konstatējumus saistībā ar kavēšanos Aģentūras darbības vietas rekonstrukcijā Strasbūrā un jaunās galvenās mītnes celtniecībā Tallinā, konstatē, ka Igaunijas valdība pabeidza galvenās mītnes rekonstrukcijas projektu saskaņā ar sākotnējo plānu un ka Aģentūra 2018. gada jūlijā tika pārcelta uz pastāvīgo atrašanās vietu; norāda, ka rekonstrukcijas darbi ekspluatācijas vietā Strasbūrā tika pabeigti saskaņā ar līgumu 2018. gada jūnijā, ka kavēšanās bija saistīta ar izmaiņām projektā, par ko panākta vienošanās ar līgumslēdzēju, un ka Aģentūra cieši sadarbojas ar līgumslēdzēju, lai novērstu konstatētās tehniskās nepilnības un panāktu progresu darbu pieņemšanā;

26. aicina Aģentūru koncentrēties uz tās veiktās pētniecības rezultātu izplatīšanu plašai sabiedrībai un uzrunāt sabiedrību ar sociālo plašsaziņas līdzekļu un citu plašsaziņas līdzekļu starpniecību;

27. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2020. gada 14. maija rezolūciju [4] par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

[4] Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0121.